

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 25C/119/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116226761
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Drnáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1116226761.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave pred sudkyňou Mgr. Danielou Drnákovou v spore žalobcu: I. D., L. XX.XX.XXXX, J. T. Q. Č.. XX/X, XXX XX G., právne zastúpený: JUDr. Lubomír Müller, euroadvokát, Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, Česká republika, proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom: Račianska 71, 813 11 Bratislava, o zaplatenie 753,14,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 753,14,- eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 753,14,- eur od 17.11.2016 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobcovi voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 20.12.2016 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy vo výške 753,14,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 17.11.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanú žalobu odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 27.03.1995, č.k. 3T 37/95-37 v znení uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica z 21.06.1995, sp. zn. 8To 534/95, bol uznaný vinným z trestného činu vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa § 272c ods. 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) a bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 roku. Uznesením Okresného súdu Prievidza zo 16.10.2015 č.k. 3Nt/12/2015-20 bola povolená obnova uvedeného konania a vyššie uvedené rozhodnutia boli zrušené. Uznesením toho istého súdu zo 06.04.2016 č.k. 3T/37/1995-63 bolo jeho trestné stíhanie zastavené pre neprípustnosť podľa § 281 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.), s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Na základe uvedeného požiadal dňa 16.05.2016 o odškodnenie. Žalovaná mu však listom zo dňa 15.11.2016 odmietla priznať akékoľvek odškodnenie s tým, že nebolo preukázané naplnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. V tomto konaní sa teda domáha náhrady nákladov obhajoby v konaní o povolení obnovy a novom prejednaní obžaloby v r. 2015 a 2016. Keďže bol nevinne odsúdený, v konaní o povolenie obnovy a pri novom prejednaní obžaloby bol zastúpený a náklady obhajoby riadne uhradil, vznikol mu nárok na ich úhradu v sume 753,14,- eur, pričom bolo v záujme samotného právneho štátu, aby konanie napravujúce zjavnú nespravodlivosť prebehlo. Keďže žalovaná jeho nárok neuspokojila do 6 mesiacov od podania žiadosti, vznikol mu aj nárok na úrok z omeškania odo dňa, kedy 6 mesiacov uplynulo a to v zákonnej výške 5,05% ročne zo žalovanej sumy.

2. Žalovaná vo svojom vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že predmetom žaloby je úhrada nákladov obhajoby v konaní o povolenie obnovy konania a náhrada nákladov nového prejednanie obžaloby v r. 2015, 2016, preto by sa na posúdenie veci mal aplikovať z.č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého je možné domáhať sa náhrady škody len titulom nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu.

Žalobca právny titul žaloby nevymedzil, preto uvádza, že v konaniach o povolenie obnovy konania a v obnovenom konaní nebolo voči žalobcovi vydané nezákonné rozhodnutie, obe tieto rozhodnutia: o povolení obnovy a o zastavení trestného stíhania boli v prospech žalobcu. Nebol ani preukázaný nesprávny úradný postup a preto neexistuje právny titul na základe ktorého by sa žalobca mohol domáhať náhrady nákladov obhajoby. K existencii škody uviedla, že žalobca mal uhradiť sumu 753,14,- eur za náklady obhajoby vo veci povolenia obnovy a v obnovenom konaní. Podľa § 553 ods. 1 Trestného poriadku štát neznáša vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného, ani výdavky spojené so zvolením obhajcu a splnomocnenca. Ak by boli splnené zvyšné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, mohla by vzniknúť škoda spočívajúca výlučne v trovách povinnej obhajoby, nie ako dôsledok slobodného rozhodnutia zvoliť si obhajcu, t.j. nad rámec povinnej obhajoby. Právny zástupca prevzal zastupovanie žalobcu až po jeho právoplatnom odsúdení a teda nešlo o povinnú obhajobu a tieto náklady by nemal znášať štát. Príjmový doklad predložený žalobcom nie je možné považovať za dostatočný dôkaz o úhrade žalovanej sumy, keďže tam chýba potvrdenie o jeho zaúčtovaní v peňažnom denníku v pokladničnej knihe právneho zástupcu a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, teda nespĺňa náležitosti účtovného dokladu podľa § 10 ods. 1 z.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Bez predloženia riadneho účtovného dokladu nie je možné dospieť k záveru o reálnej úhrade sumy. K príčinnej súvislosti žalovaná uviedla, že keďže neexistuje právny titul, nemôže existovať ani príčinná súvislosť medzi náhradou trov obhajoby a neexistujúcim titulom. Z uvedených dôvodov žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Žalobca v priebehu konania doplnil svoje vyjadrenie keď uviedol, že nezákonnými rozhodnutiami boli rozsudok Okresného súdu Prievidza z 27.03.1995 č.k. 3T/37/95-37 a uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica z 21.06.1995 sp. zn. 8To/534/95, ktorými bol odsúdený. Tieto nezákonné rozhodnutia boli zrušené uznesením Okresného súdu Prievidza zo 16.10.2015, č.k. 3Nt/12/2015-20. Skutočnosť, že právny zástupca prevzal jeho zastupovanie až po jeho právoplatnom odsúdení nie je podstatná, pretože v žalobe nežiada náhradu za úkony pred týmto odsúdením. Nie je dôvod, aby bol žalobca najprv nevinne odsúdený a potom dodatočne trestaný tým, že musí zo svojho znášať náklady obhajoby v konaní, ktoré viedlo k zrušeniu nezákonného rozsudku. Zaplatenie žalovanej sumy preukázal. Nie je jeho vecou, aby kontroloval svojho právneho zástupcu ako si vedie peňažný denník a aby vyžadoval nejaký ďalší podpis zodpovednej osoby. Aj keby právny zástupca zaúčtoval doklad nesprávne, nič to nemení na jeho práve na náhradu nákladov obhajoby. Príčinná súvislosť je zjavná: bol nevinne odsúdený, za to nesie štát zodpovednosť. Aby mohol dosiahnuť svoje očistenie, potreboval odbornú právnu pomoc, ktorú dostal. Za ňu bolo treba zaplatiť, čo sa stalo. Tak vznikla škoda ku ktorej by nedošlo, keby nebol nezákonne odsúdený. Odškodňovacími titulmi, nie nezákonnými rozhodnutiami, sú rozhodnutia Okresného súdu Prievidza 3Nt/12/2015 o povolení obnovy a 3T/37/1995-63 o zastavení trestného stíhania. Skutočnosť, že nešlo o povinnú obhajobu nie je podstatná, navyše táto voľba bola dôsledkom nezákonného postupu štátu. Navyše, v danom prípade šlo o odbornú otázku, ktorú bez právnej pomoci nevedel vyriešiť, lebo sa odvíja od zjednocujúceho stanoviska NS SR z 21.05.1998 sp. zn. Tpj 14/1997, ktoré umožnilo zrušenie nezákonného rozsudku z r. 1995. Vzhľadom na to, že právnym zástupcom žalobcu v konaní o povolení obnovy a v obnovenom konaní a aj v tejto žalobe je JUDr. Lubomír Müller, tento na pojednávaní čestne vyhlásil, že žalovanú sumu od žalobcu prevzal.

4. Okresný súd Bratislava I vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 25C 119/2016-63 zo dňa 16.02.2018, ktorým žalobu zamietol a tiež rozhodol, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Na základe odvolania žalobcu vec prejednal Krajský súd v Bratislave, ktorý uznese-ním č.k. 8Co 231/2018-84 zo dňa 30.10.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.12.2019, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že súd sa nezaoberal žalobcom vymedzeným nárokom, keď tento uviedol ako nezákonné rozhodnutie to, ktorým bol nezákonne odsúdený, ale až následnými rozhodnutiami z r. 2015 a 2016. Odvolací súd zaviazal súd prvého stupňa posúdiť vznik nároku žalobcu na náhradu škody v intenciách z.č. 58/1969 Zb., v spojení s § 27 ods. 1 z.č. 514/2003 Z.z., pretože žalobca sa domáha náhrady škody v dôsledku nezákonného rozhodnutia vydaného pred nadobudnutím účinnosti z.č. 514/2003 Z.z., pričom je potrebné zaoberať sa tým, či odsudzujúci rozsudok, ktorým mala byť žalobcovi spôsobená škoda možno považovať za nezákonné rozhodnutie, či v príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím žalobca vynaložil náklady na trovy obhajoby v konaní o povolení obnovy konania a v obnovenom konaní, teda či by škoda nevznikla ak by nedošlo k nezákonnému rozhodnutiu a či boli trovy obhajoby a v akej výške vynaložené účelne.

6. Žalobca pri opätovnom prejednaní veci uviedol, že nezákonnými rozhodnutiami sú rozhodnutia z r. 1995, ktoré boli zrušené pri povolení obnovy rozhodnutí z r. 2015. Keďže došlo k ich zrušeniu, boli teda nezákonné. Ak by neboli nezákonné, nebol by dôvod ich zrušiť. Príčinná súvislosť je daná, lebo keby nebolo nezákonného konania v r. 1995, nevznikli by mu v r. 2015 a 2016 žiadne náklady, nebolo by potrebné konať o obnove a následnom obnovenom konaní. Účtované boli len 4 úkony, úplné minimum. V doklade o úhrade je jasne napísané, že platbu advokát prijal a je tam aj podpis. Žalovaná vytvára fantastickú konštrukciu, že na svoje náklady právny zástupca cestuje na Slovensko, zastupuje klienta, potom vystaví doklad, ale peniaze neprijme a žije zo vzduchu. Keď vznikne spor o zaplatenie peňazí a obe strany sa zhodne vyjadria, že zaplatené boli, aj keby doklad o tom mal formálne nedostatky, je to len medzi týmito stranami. V tomto konaní sa nerieši, či právny zástupca správne podáva daňové priznanie, ale keby to aj zle zaúčtoval, dôležité je, či suma bola zaplatená. Cesty Bratislava - Prievidza v doklade účtoval preto, že až do 01.07.2016 pôsobil v Bratislave, až potom zmenil sídlo do Prievidze, pričom nahlásenie zmeny sídla je možné overiť si na Advokátskej komore.

7. Žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal právny titul, uznesenie Okresného súdu Prievidza 3Nt/12/2015-20 a následné rozhodnutie 3T/37/1995-63 nenapĺňajú znaky nezákonných rozhodnutí, boli vydané v prospech žalobcu a nemôžu byť právnym titulom na uplatnenie jeho nároku. Spochybňuje, že došlo k reálnej úhrade žalovanej sumy, predložený príjmový doklad nespĺňa náležitosti účtovného a príjmového dokladu. Nie je tam identifikovaná osoba príjemcu, či bol zdaňovaný v SR alebo ČR, nie je tam sídlo advokáta, hoci právny zástupca je usadený euroadvokát, teda je povinný na dokladoch uvádzať sídlo v SR. Doklad o úhrade spochybňuje v celej jeho podobe. Namietla aj účelnosť vyúčtovaných ciest Bratislava - Prievidza, keď konanie prebiehalo v Prievidzi, kde má aj právny zástupca sídlo. Po vysvetlení právneho zástupcu žalobcu o zmene sídla až od 01.07.2016 už uvedené nepovažovala za sporné.

8. Súd vykonal stranami všetky označené dôkazy oboznámením sa s predloženými listinnými dokladmi: návrh na povolenie obnovy konania z 29.06.2015, uznesenie Okresného súdu Prievidza 3Nt/12/2015-20 zo 16.10.2015, uznesenie Okresného súdu Prievidza 3T 37/1995-63 zo dňa 06.04.2016, žiadosť o odškodnenie a zadosťučinenie z 16.05.2016, vyúčtovanie nákladov obhajoby zo dňa 28.04.2016, príjmový doklad z 28.04.2016, kópia veľkého technického preukazu osobného motorového vozidla Š. JUDr. Lubomíra Müllera, EČV: XAIXXXX.

9. Súd mal v konaní po oboznámení sa s obsahom listinných dokladov a na základe zhodných tvrdení strán za preukázané, že:

9.1. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T 37/95-37 z 27.03.1995, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8To 534/95 dňom 21.06.1995, odsúdený na peňažný trest vo výmere 10.000,- Sk a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace.

9.2. Žalobca podaním z 29.06.2015 podal návrh na povolenie obnovy konania vo veci odsúdenia v konaní na Okresnom súde Prievidza z 27.03.1995, č.k. 3T 37/95-37. Následne Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 3Nt/12/2015-20 zo 16.10.2015 povolil obnovu konania a súčasne zrušil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 3T 37/95-37 z 27.03.1995, právoplatný 21.06.1995, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8To 534/95 čo do výroku o vine a uloženom treste. Uznesenie Okresného súdu Prievidza nadobudlo právoplatnosť 16.10.2015. Uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 3T 37/1995-63 zo dňa 06.04.2016 bolo podľa § 281 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavené trestné stíhanie žalobcu pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa § 272 c ods. 1 Tr. zák. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 06.04.2016.

9.3. Právny zástupca žalobcu vyúčtoval náklady obhajoby za vec z r. 1995 dňa 28.04. 2016 a to za nasledujúce úkony:

- 1.-29.06.2015 prevzatie veci a štúdium podkladov,
- 29.06.2015 spísanie návrhu na povolenie obnovy konania,
- 16.10.2015 účasť na verejnom zasadnutí na OS Prievidza,
- 06.04.2016 účasť na hlavnom pojednávaní na OS Prievidza,
- odmena a paušálne náhrady podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. 282,58,- Eur,
- 2. cestovné náklady Bratislava -Prievidza za:
 - cestu 16.10.2015 v sume 234,62,-eur

-cestu 06.04.2016 v sume 235,94,-eur
odmena a paušálne náhrady a cestovné náklady spolu: 753,14,- eur

9.4. Podľa príjmového dokladu označeného ako „E“, „č. 3/2016“ vystaveného právnym zástupcom žalobcu JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, prijal tento od žalobcu dňa 28.04.2016 hotovosť vo výške 753,14,- eur za právne služby - pomoc v trestnom stíhaní (r. 1995).

9.5. Žalobca dňa 16.05.2016 podal na MS SR žiadosť o odškodnenie a zadosťučinenie za vyššie uvedené odsúdenie, pričom žalovaná mu listom z 15.11.2016 oznámila, že žiadosť bola predbežne prerokovaná podľa z.č. 58/1969 Zb., avšak tejto nebolo vyhovené pre nepreukázanie splnenia 3 základných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody.

10. Súd základ uplatneného nároku žalobcu posúdil podľa nižšie uvedených článkov z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu, účinného v čase vydania predmetného nezákonného rozhodnutia

11. Podľa § 27 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, účinného od 01.07.2004, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 1 ods. 1 veta prvá z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom štátu štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán").

Podľa § 1 ods. 2 z.č. 58/1969 Zb. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 2 z.č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 z.č. 58/1969 Zb. ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 4 ods. 1 z.č. 58/969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá a druhá z.č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Podľa § 10 z.č. 58/1969 Zb. ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 517 ods. 2 z.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

12. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a preto jej vyhovel.

13. Podľa citovaných ustanovení z.č. 58/1969 Zb. ide o prípad objektívnej zodpovednosti štátu za škodu, na preukázanie ktorej je potrebné súčasne naplnenie troch podmienok a to nezákonné rozhodnutie orgánu štátu, alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch alebo existencia nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou/nemajetkovou ujmu a nezákonným rozhodnutím/ nesprávnym úradným postupom.

14. Súd v konaní skúmal, či bola naplnená podmienka vydania nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu. V konaní bolo preukázané, že žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T 37/95-37 z 27.03.1995, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8To 534/95 dňom 21.06.1995, uznaný vinným z trestného činu vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa § 272c ods. 1 Tr. zák. a odsúdený na peňažný trest vo výmere 10.000,- Sk a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, pričom uvedené rozhodnutia označil v konaní žalobca ako nezákonné, nakoľko boli ako právoplatné následne zrušené pre nezákonnosť. Z dokazovania vyplynulo, že tieto rozhodnutia boli zrušené uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 3Nt/12/2015-20 zo dňa 16.10.2015, ktorým súd vyhovel návrhu žalobcu na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/37/1995. Následne Okresný súd Prievidza uznesením 3T 37/1995-63 zo dňa 06.04.2016 podľa 281 ods. 1 Tr. por. s poukazom na ust. § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por. zastavil trestné stíhanie obžalovaného Jaroslava Sámela pre trestný čin vyhýbania sa výkonu civilnej služby podľa § 272c ods. 1 Tr. zák.. Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že v predmetnom konaní došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia tak, ako uviedol žalobca a to rozsudku Okresného súdu Prievidza, č.k. 3T 37/95-37 z 27.03.1995 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8To 534/95 z 21.06.1995, nakoľko boli naplnené podmienky uvedené vo vyššie cit. § 3 a 4 ods. 1 z.č. 58/1969 Zb., t.j. predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a následne bolo zrušené podľa § 400 ods. 1, s poukazom na § 394 ods. 1 Tr. por..

15. Ďalším predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je existencia škody. Žalobca v konaní uviedol, že ako škodu si uplatňuje trovy obhajoby v konaní o povolení obnovy a v následnom obnovenom konaní na Okresnom súde Prievidza, ktoré uhradil svojmu právnenému zástupcovi v sume 753,14,- eur. V konaní nebolo sporné, že nešlo o tzv. „nutnú obhajobu“ žalobcu, avšak námietku žalovanej, ktorá uviedla, že nie je možné v konaní priznať predmetnú náhradu trov obhajoby, nakoľko nešlo o nutnú obhajobu, ale o slobodné rozhodnutie žalobcu a takéto náklady by nemal znášať štát, súd vyhodnotil ako nedôvodnú aj s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že ten, voči komu bolo trestné stíhanie zastavené, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa § 1 až § 4 z.č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený, alebo si ho zvolil sám (rozsudok NS SR 1Cdo 53/93, R 70/1994). Zároveň súd dodáva, že ak došlo k oslobodeniu spod obžaloby alebo k zastaveniu trestného stíhania, je primerané, aby štát chápal predmetné náklady konania osoby neprávom odsúdenej ako náklady vynaložené v záujme právneho štátu samotného. Trestné stíhanie žalobcu bolo zastavené tak ako už bolo uvedené vyššie uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 3T 37/1995-63 zo dňa 06.04.2016 a teda súd mal za to, že žalobca si dôvodne uplatnil nárok na náhradu trov obhajoby v uvedených konaniach. Žalovaná zároveň sporovala výšku škody, ktorú žalobca preukazoval vyúčtovaním právneho zástupcu, kópiou veľkého technického preukazu vozidla právneho zástupcu a dokladom o úhrade žalovanej sumy, keď namietla, že potvrdenie o úhrade nespĺňa náležitosti účtovného dokladu v zmysle § podľa § 10 ods. 1 z.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve a teda nie je ním preukázané, že by žalobca žalovanú sumu uhradil. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že na uvedenom doklade je riadne uvedená suma, podpis právneho zástupcu a jeho pečať potvrdzujúce úhradu predmetnej sumy, pričom nie je rozhodné, či tento doklad spĺňa požiadavky z.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Žalobca ako platca žalovanej sumy nebol a nie je povinný skúmať, či predmetný doklad bol riadne vedený v účtovníctve právneho zástupcu, resp. či spĺňal náležitosti daňového, resp. účtovného dokladu. Uvedené náležitosti by bol oprávnený

skúmať príslušný správny orgán v prípadnom konaní voči právnenému zástupcovi žalobcu, nie však žalobca sám. Súd dodáva, že z dokladu jasne vyplýva kto, komu, za čo a v akej výške uhradil, doklad je podpísaný a opečiatkovaný a preto ním má súd za preukázané, že žalobca uhradil žalovanú sumu titulom úhrady trov obhajoby tak, ako vyplývajú z vyúčtovania právneho zástupcu zo dňa 28.04.2016. Súd tiež poznamenáva, že žalobca v žalobe tvrdil, že uhradil žalovanú sumu, čo preukazoval uvedenými listinami a právny zástupca žalobcu, ktorý ho zastupoval tak v konaní o obnove a v obnovenom konaní, ako aj pri tejto žalobe čestne vyhlásil, že uvedenú sumu obdržal, pričom žalovaná okrem námietok voči náležitostiam dokladu o úhrade nijakým iným dôkazom úhradu týchto trov nespochybnila.

16. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí zaviazal súd prvého stupňa tiež skúmať, či boli trovy obhajoby a v akej výške vynaložené účelne. Výška trov obhajoby a ich výpočet vyplývajú z „Vyúčtovania nákladov obhajoby (vec z r. 1995)“, vypracovaného právny zástupcom žalobcu dňa 28.04.2016. K účelnosti nákladov žalobca uviedol, že boli vyúčtované len 4 úkony, čo je minimum, pričom žalovaná účelnosť vynaložených trov nijako nespороvala. Vzniesla len námietku voči vyúčtovaniu ciest Bratislava - Prievidza na verejné zasadnutie dňa 16.10.2015 a hlavné pojednávanie dňa 06.04.2016, nakoľko tieto sa konali v Prievidzi, kde má právny zástupca kanceláriu, avšak po jeho vysvetlení, že v danom čase pôsobil v Bratislave a sídlo kancelárie do Prievidza zmenil od 01.07.2016, keď oznámenie zmeny sídla je možné preveriť na Advokátskej komore, túto skutočnosť už nepovažovala za spornú. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že šlo o účelne vynaložené náklady, ktoré pozostávali len z minimálneho počtu 4 úkonov tak ako to vyplýva z bodu 9.3. tohto rozsudku, mal teda za preukázané, že žalobca účelne vynaložil náklady obhajoby v predmetných konaniach v sume 753,14,- eur a túto sumu aj právnenému zástupcovi riadne uhradil dňa 28.04.2016.

17. Súd následne skúmal, či bol naplnený posledný z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu a to preukázanie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, v danom prípade medzi vyššie uvedeným odsudzujúcim rozhodnutím Okresného súdu Prievidza v r. 1995 a nákladmi obhajoby v konaní o obnove z r. 2015 a v následnom obnovenom konaní skončenom zastavením trestného stíhania uznesením Okresného súdu Prievidza zo 06.04.2016. Žalobca v konaní uviedol, že príčinná súvislosť je daná, lebo keby nebolo nezákonného konania v r. 1995, nevznikli by mu v r. 2015 a 2016 žiadne náklady, keď by nebolo potrebné konať o obnove a následnom obnovenom konaní. Súd uvádza, že fakt zastavenia trestného stíhania v neskoršom konaní spätne znamená, že nezákonné rozhodnutie o vine a o treste (ktoré predchádzalo), vyvolalo zo strany pôvodne odsúdeného procesné úkony smerujúce k odstráneniu pre neho nežiadúcich právnych následkov, ktoré by v prípade neexistencie uvedeného nezákonného postupu štátu neboli potrebné, teda o úkony usilujúce o zastavenie trestného stíhania. Z uvedeného plynie, že náklady konania vedúceho k zastaveniu trestného stíhania sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vine a treste, nakoľko ním boli vyvolané. Je teda naplnená podmienka príčinnej súvislosti medzi uvedeným nezákonným rozhodnutím a žalobcom uplatnenou škodou.

18. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná, preto rozhodol o tom, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu 753,14,- eur.

19. Keďže podľa § 10 z.č. 58/1969 Zb. žalovaná neuhradila žalobcov nárok do 6 mesiacov od podania žiadosti o odškodnenie dňa 16.05.2016, súd v zmysle vyššie cit. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. rozhodol o tom, že je povinná uhradiť žalobcovi aj úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 5,05% od 17.11.2016 do zaplatenia.

20. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v konaní

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku teda podľa úspešnosti žalobcu v spore, keď žalobca bol v konaní plne úspešný a preto mu súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolacie dôvody).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.